

Prædik evangeliet! Og hør evangeliet!

Prædiken Kristi Himmelfartsdag 2. juni 2011 ved pastor Leif G. Jensen

Markus 16,14-20

Til sidst viste han sig for de elleve selv, mens de sad til bords, og han bebrejdede dem deres vantro og hårdhjertethed, fordi de ikke havde troet dem, der havde set ham efter hans opstandelse. Så sagde han til dem: "Gå ud i alverden og prædik evangeliet for hele skabningen. Den, der tror og bliver døbt, skal frelses; men den, der ikke tror, skal dømmes. Og disse tegn skal følge dem, der tror: I mit navn skal de uddrive demoner, de skal tale med nye tunger, og de skal tage på slanger med deres hænder, og drikker de dødbringende gift, skal det ikke skade dem; de skal lægge hænderne på syge, så de bliver raske." Da Herren Jesus havde talt til dem, blev han taget op til himlen, og han satte sig ved Guds højre hånd. Men de drog ud og prædikede alle vegne, og Herren virkede med og stadfæstede ordet ved de tegn, som fulgte med.

I dag handler det om vantro – både hos apostlene og hos dem, som de senere skulle prædike evangeliet for. Og hos os.

VANTRO og HÅRDE HJERTER

1. Apostlene troede ikke på det, da kvinderne fortalte, at Jesus var opstået og levede. De troede det bare ikke! – Men måske var de lovligt undskyldt? Eller burde de have troet?

Evangelisten Markus svarer, når han fortæller: *Til sidst viste han sig for de elleve selv, mens de sad til bords, og han bebrejdede dem deres vantro og hårdhjertethed, fordi de ikke havde troet dem, der havde set ham efter hans opstandelse.* - Jesus bebrejdede dem deres vantro. Så burde de altså have troet! Jesus havde jo også fortalt dem forud både om sin død og opstandelse. Men de troede ikke på ham. Markus forklarer, at det skyldtes deres hårde hjerter.

2. Årsagen til al vantro ligger i menneskehjertets hårdhed. Forstanden og alle dens skeptiske argumenter stikker altså dybere. De er ikke kun tanker, men kan stamme fra det hårde hjerte. De kan hænge sammen med, at mennesket ikke vil overgive sig til Gud og ikke vil have ham som Herre - ikke vil tro.

Det er et mysterium, hvorfor hjerter kan være hårde og uimodtagelige for de mest åbenlyse og tydelige beviser. Apostlene burde have troet, men de troede ikke. Jesus holder dem ansvarlige for deres vantro, når han bebrejder dem for det. De var skyldige. - Her ser vi, med hvilken alvor Jesus så på de vantro disciple.

Det kan være en hjælp for os at høre nogle af eksemplerne fra Bibelen. F.eks. hvad Moses fortæller om kong Farao: *Alligevel gjorde Farao sig hård og ville ikke høre på dem, sådan som Herren havde sagt (2 Mos 7,13).* Vi hører også om det på apostlenes missionsrejser: *Men nogle af jøderne ikke ville tro, men gjorde sig hårde og talte ondt om Vejen i forsamlingens påhør ... (ApG 19,9).* Og apostelen Paulus bliver personlig, når han skriver om det i Romerbrevet: *Med dit hårde og ubodfærdige hjerte samler du dig vrede på vredens dag, da Guds retfærdige dom skal åbenbares (Rom 2,5).* - Det hårde hjerte er altså ikke noget lille problem. Det er stort.

Men profeterne og apostlene fortæller også om, hvordan Gud løser problemet med de hårde hjerter. Han lovede simpelt hen at fjerne stenhjertet i sit folk: *Jeg giver jer et nyt hjerte og en ny ånd i jeres indre. Jeg fjerner stenhjertet fra jeres krop og giver jer et hjerte af kød (Ez 36,26).*

3. Det er bemærkelsesværdigt, at vi i evangeliet får at vide, at det altså også var apostlenes eget problem. De beskrives ikke om helte. De havde ikke uden videre troen. To disciple vandrede med Jesus til Emmaus. Også til dem sagde Jesus: *"I uforstandige, så tungnemme til at tro på alt det, profeterne har talt"* (Luk 24,25). Og senere påskedags aften kom han til dem gennem lukkede døre og var sammen med alle de 11. De burde have troet tidligere, men gjorde det ikke. Men nu troede de. Fordi de så ham. Men salige er de, som ikke har set og dog tror. Det sagde Jesus til dem. Og Jesus gav dem Helligånden, som skulle vidne vejlede dem, så de kunne givet alt det videre, Jesus havde givet dem. Sådan ville Helligånden overbevise verden (Joh 16,6ff), som vi hørte det for nogle søndage siden (4. søndag e. påske).

PRÆDIKEN OG TRO

4. Markus fortæller nu, hvordan troen hører sammen med Guds ords prædiken: *Så sagde han til dem: "Gå ud i alverden og prædik evangeliet for hele skabningen. Den, der tror og bliver døbt, skal frelses; men den, der ikke tror, skal dømmes.*

"Den, der tror og bliver døbt". Troen er altså ikke en umulighed. Troen er en mulighed. Hvis evangeliet bliver prædikeret. Hjertet kan overvindes og overmandes ved det, hjertet hører. Når det hører evangeliet! Når det hører og mærker skyld, hører og mærker tilgivelse, hører og mærker, at Jesus står bag den tilgivelse, hører og mærker, at dem, som tror, ikke er bedre end dem, der ikke tror, men bare fået en gave, troens gave.

Gud kan give os mennesker et nyt hjerte. Og han gør det. Gud kan give en ny ånd i menneskers indre. Og han gør det. Derfor skal evangeliet prædikes for alle. *"Gå ud i alverden og prædik evangeliet for hele skabningen!"* Det sagde Jesus til apostlene.

Gud siger også til os i vor menighed. Og faktisk siger han det på to forskellige måder.

5. Den ene og indlysende måde er: "Gå ud i al verden og prædik!"

Og vi kan lære af apostlene, hvordan vi skal gøre. Efter Jesu himmelfart gik de først tilbage til Jerusalem og ventede på det, Jesus havde lovet dem. Her var de sammen med de andre, som troede på Jesus Kristus. De bad og ventede. Jesus sendte Helligånden til dem, som han havde lovet. Og da prædikede de i Jerusalem. Og senere også i Judæa og Samaria og blandt hedninger.

De gik altså ikke på må og få. Alt blev forberedt gennem gudstjeneste med bøn og vejledning. De gik, når missionen var forberedt.

Gud forbereder og udruster os alle til at være hans vidner i menigheden og i hverdagen. Vi blev forberedt fra barndommen af. Gennem oplæring i troen. I livets skole. Også gennem uddannelse og almindeligt verdsligt arbejde. Han sender os ud i verden som sine vidner.

Enkelte får det særlige kald at være prædikanter, dvs. missionærer og præster. Og ligesom nogle af apostlene var først fiskere, før de blev apostle, sådan er kommende præster og missionærer hos os måske først kaldet af Gud til at være pædagoger, skolelærere eller håndværkere. Men senere kalder han en eller flere til at blive præst eller missionær. Ligesom apostlene blev oplært hos Jesus, bliver præster og missionærer oplært i menigheden og af menigheden og dens præster - og på præsteskolere i en søsterkirke. Og når de er klar, bliver de sendt ud – enten i den lokale menighed – eller til en missionsstation.

6. Det andet og måske mere overraskende "Gå" lyder til os, som skal høre ordet. Vi skal også gå, nemlig gå hen og lytte. Lytte til evangeliet. Samles med hinanden i kirke og menighed om Evangeliets forkyndelse. Vi skal samles til menighedsmøder for at bede Herren om at velsigne. Og vi skal sammen forvente, at Herren udruster og bruger os. Gå i kirke om søndagen! Gør det! Og gå til menighedsmøde! Hold andagt og hør ordet. Gud siger det i det 3. bud: "Hold hviledagen hellig!" Og "gør dette til min ihukommelse!" – dvs. gå til nadver, når menigheden sammen knæler og modtager Jesu legeme og blod. Vi skal af sted. "Gå!"

7. Men det virker måske ikke særligt spændende! Det er jo bare min sædvanlige menighed og den sædvanlige prædikant, som du kender godt – ja, måske alt for godt! Da kan det være en hjælp at fordybe sig i, hvad ordet "prædik" betyder.

Første gang det bruges i Markusevangeliet er i Markus 1,3-5: *Der er en, der råber i ørkenen: Ban Herrens vej, gør hans stier jævne! — således trådte Johannes Døber frem i ørkenen og prædikede omvendelsesdåb til syndernes forladelse. Og hele Judæa og alle Jerusalems indbyggere drog ud til ham, og de blev døbt af ham i Jordanfloden, idet de bekendte deres synder.* Der blev prædikeret i en ørken. Uden nogen form for stads.

At prædike betyder simpelthen at udråbe et budskab, som man har fået af en anden. Og i dette tilfælde er det Gud, der har talt. Budskabet er ikke ens eget. Derfor afhænger dets sandhed heller ikke af den, der prædiker. Prædikenens sandhed og værdi bygger ikke på ham, der prædiker, men på den person, som sagde, at det skulle prædikes. Når folk ude ved Jordanfloden spurgte Johannes: "Hvem er du?" svarede han: "Jeg er en røst af en, der råber i ørkenen: Ban Herrens vej!"

Gud står bag prædikenen, når prædikenen indeholder Guds ord. Da er det Gud, der taler. Gud har givet os dette evangelium! Prædik evangeliet! Er det ikke en hjælp både for præst og menighed til både at prædike og til at lytte og tage imod.

8. Evangeliet behøver ikke hjælp fra os. Det skal "bare" prædikes. Det bygger jo ikke på apostlene. De havde jo selv først hårde hjerter og fattede så lidt af det. Alligevel blev det deres. Fordi Jesus oplærte dem som disciple. Og han blev ved at hjælpe og støtte og tilgive dem.

Sådan også med prædikenen af evangeliet i dag. Det bygger ikke på præsten, på menigheden eller på noget andet menneske. Det er fra Gud. Det er givet os ved Jesus Kristus.

9. "Den, der tror og bliver døbt, skal frelses; men den, der ikke tror, skal dømmes." Her siger Jesus, hvor meget der står på spil. Det gælder frelse eller dom. Frelse ved troen på evangeliet, stadfæstet ved dåbens sakramente, som renser og genføder. Frelse ved tro og dåb. For "den, der tror og bliver døbt, skal frelses!" Og tænk, at Herren selv har ladet så meget afhænge af, at evangeliet bliver prædikeret. Det er jo helt overvældende! Evangelisten fortæller jo, at apostlene *drog ud og prædikede alle vegne*. Herren stolede på den prædiker, han havde givet dem. Han stolede på evangeliets kraft gennem sine apostle. Ellers ville han vel ikke have turdet give dem befalingen og opgaven. Men det gjorde han. Og hvor var han selv, når de prædikede? Hvor er han, når vi samles i kirken, og hvor er han, når vi prædiker evangeliet?

KRISTI HIMMELFART

10. Han var og er ved Faderens højre hånd. Ved magtens højre hånd. For *da Herren Jesus havde talt til dem, blev han taget op til himlen, og han satte sig ved Guds højre hånd*. Han er der, hvor Gud, den Almægtige, udøver sit herredømme. Og han udøver det gennem Jesus! Jesus sagde jo: *"Mig er givet al magt i himlen og på jorden! ... Gå derfor!"* Så har Guds Søn, Jesus Kristus, altså ikke trukket sig tilbage. Nej, han har tiltrådt sit herredømme i hele verden. Jesus er Herre. Og han frelser mennesker i dag gennem evangeliets prædikeret! Prædikenen giver dem troen. Derpå bliver de døbt. Sådan bliver vi frelst.

11. Jesus følger med og lader alle de tegn bevidne evangeliet, som der er brug for. Evangelisten Markus siger jo, at *Herren virkede med og stadfæstede ordet ved de tegn, som fulgte med*. Det gjorde han dengang, og det gør han også hos os i dag. Vi er vidne til tusindvis af undere. Blot vore hårde hjerter ikke gør os blinde. Også det vi kalder "ekstraordinære" tegn, finder sted. Når vi beder for hinanden – for en syg – og Gud gør rask – enten gennem medicin eller uden lægelig hjælp, da stadfæstes Guds omsorg.

Alligevel sigter evangelisten særligt til de tegn, som Gud på en særlig måde lod apostlene bære med sig i evangeliets første tid. Som Paulus siger et sted: *Tegnene på, at jeg er apostel, er gjort hos jer med al udholdenhed, både ved tegn og undere og mægtige gerninger. (2 Kor 12,12)*. Derfor var og er tegnene vigtige vidnesbyrd om evangeliets sandhed.

Men den samme apostel siger jo også et andet sted – og det skal vi have med: *For da Gud i sin visdom ikke ville, at verden skulle kende ham gennem sin egen visdom, besluttede Gud at frelse dem, som tror, ved den dårskab, der prædikes om. For jøder kræver tegn, og grækere søger visdom, men vi prædiker Kristus som korsfæstet, en forargelse for jøder og en dårskab for hedninger; men for dem, der er kaldet, jøder såvel som grækere, prædiker vi Kristus som Guds kraft og Guds visdom. (1 Kor 1,21-25)*. Her får vi at vide, at det afgørende tegn til enhver tid er "korsets tegn". Eller som Jesus et sted siger til de jøder, der kræver tegn: "Jonas-tegnet", som jo var og er, at Jesus skulle dø og være i jordens skød tre dage indtil sin opstandelse påskemorgen. Dette evangelium frelser os.

12. Vi fejrer det i dag, når vi tænker på Kristi Himmelfart. Han er med jer alle dage! Indtil verdens ende. Og han satte sig den dag ved Guds højre hånd og har siden udøvet sin magt gennem Evangeliet. Det gør han også i tiden, der kommer, helt frem til hans genkomst. Amen.